

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; budapesti napló: Dunánkon jegen eszközöltetik a közlekedés; magyar játékszíni előadások, 's a' t.; adakozások az árvíz által károsultak számára; kisdedovó intézet ügyében; igazítás; kering; különféle: lipesei ujevi vásár, a vámleszállítás nem valósul, 's a' t.) Portugália. (Naryaez Lissabonban 's a' t.) Spanyolor. (politikai mozgalmak Mudridban; ujoncszedés; Naryaez kalandjai; 's a' t.) Anglián (a' tory sajtó véleménye a' francziák győzelméről Mexico előtt, canadai 's indiai hírek; 's a' t.) Franciaország (utóhangok a' jan. 16iki kamra-ülésből; a' válaszfóliát utolsó cikkei vitatása; az egész válaszfóliát elfogadva; az egész ministerség lemond; 's a' t.) Belgium. Németország. Gabonaur. Pénzkelet. Dunavizálás.

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. fősége Pogány Béla rozsnyai káptalani örkanokot kir. ítélő-táblai praelátussá nevezni méltóztatott. H-k. A' m. kir. udv. kamra Lukász György Miksa ujvidéki sópajtaórt bródi sómázsássá, Sommer József zombori kam. igazgatósági gyakoronokot pedig Fehér Pálnyugalmasztatása következtében igazgatósági írkokká alkalmazá. K.tud.

Ő cs. 's ap. kir. fősége a' budai m. kir. kamrai fő fizető hivatalnál Schratzenhaler Ferencz ellenőrré előléptetése következtében Hüber András pénztárnokot 2ik liquidátorra 's helyébe Szanka István első pénztártisztet nevezni méltóztatott — Lánzos Gáspár vichodnai erdőkerülő m. é. dec. 25kén meghalálozott. Kam. tud.

Budapesti napló. Miután hat napig folyvást növekvék a' hideg 's két napig annyira félben szakasztá fővárosink közt a' közlekedést, hogy a' posták is elmaradtak, 's csupán tetemes jutalmért huzák életveszély közt keresztül az alig mozduló jegen apró esolnakokban azokat, kiknek mulaszthatlan dolguk volt egyik vagy másik városban, vagy kik talán batorságukat akarák kiűntetni életük kockázatásával, végre jan. 30kán esti 9 óra tájban megállapodott a' jég. 31kén reggel jókor egy budai suhancz volt az első, ki jegen jött a' pesti partra, honnan azonnal város-házra vivék őt, vakmerőségeért megfedés végett. A' töretlen jegen még délután is esolnakokban huzaták magukat sokan keresztül; utóbb azonban három helyen is kezdé a' nép egyszerre egyik városból a' másikba hülálmazni, noha ut még nem volt csinálva; délután azonban gyalogutat készítenek deszkapadolatbul keresztül a' folyamon 's már most veszély nélkül eszközölhető a' közlekedés a' két főváros között. Január 31kén a' kemény hideg után dél felé rendkívül havazni kezdé, délután pedig olly langyossá lón az idő, hogy még árnyékban is esőpögni kezdett az eszterha, mintha csak azért fődte volna Dunánkat jég, hogy azonnal elolvadjon. A' víz áradott, 's ennek következtében nagyobb biztonság a' Duna-parton beraktni kezdik a' esatornákat, noha még eddig vízköntéstül nem tarthatni. — Angol lapok után több hazai magyar 's német lap hírlé, miszerint az ausztriai kereskedési 's tulajdonkép tiltó vámrendszer lényegileg meg fog változni, minden angol árumak böcsaranyu vám mellett fogván megengedni behozatását. A' pesti német kereskedési lap 's pozsonyi Hírnök mellék-lapja már a' vámesökkenési jegyzéket is közlék: most azonban bécsi levelek az Allg. Z. legujabb számaiban egészen alaptalan koholmányoknak hírlék az egész kürtölt változást.

— Az „Ismeretű” szerkesztéséről Fényes Elek és Vallas Antal jan. 27iki nyilatkozatjuk szerint lemondának. Ez emelkedni kezdett lap 's az olvasó közönség sajnosan érzendik leléptüket. — Aze' napokban Heckenast könyvkereskedőnél Szalay László szerkesztése alatt megjelent „Themis” (Sr. 801.) 2ik füzeté igen érdekes foglalatú, fő díszé, Eötvös József b. véleménye a' foghazjavítás ügyében, mely külön nyomatva is megszerezhető már. — Nemzeti színpadunkon január 25dikén először adatek bérzsinettel „Rontó Pál” tüneményes bohózat enekkel 's tánczjal 3 szakaszban gr. Gvadányi után írta Szigligeti, zenéjét Thern. Az uj disztvényeket füsté Otto, a' tánczokat betanítá Kolosanszky. A' közönség elégtelenül hagyá el a' színházat, mert a' előadások szűfűgés nélkül igen aljas körökben forog, 's Gvadányi egy két kissé zsirosb kaczagtató kifejezést kivevén, egyetlen elmés ötletet vagy fordulatot sem foglal magában. Kár, hogy a' szépreményű derék drámairó illy élvezhetetlen műrepazér-lá jobban használhatótt idejét kár, hogy a' tánczok bizonyos bozontos állati tánczra emlékeztetének, mert valamint a' szabatos deli táncz gyönyörködtet, ugy undorít a' báb gyanánti idétlen ugrosás. 26. „Bájtal” jött színpadra, nézők középszámmal: 27. „Lumpacivagabundus” Bartha (László) elhagyhatná már egyszer a' helytelenkedést, kár a' karzat néhány egyes kurjantásinak hódulnia: 28. először „Sevilla esillaga” szomj. 5 felv. Vega után Zedlitz b. 's utána fordítá Fánecy a' m. t. társaság költségén, Sancho király szerepét Egressy szokott jelességgel adá, 's méltó dícséretre érdemesek Fánecy (Ortiz) és Lendvayné (Estrella) is; 29én „Eskü”; 30ikán először „Az agg színész és leánya” vigj. 5 felv. Bayard és Théaulon után magyar színre alkalmazá Fánecy a' m. t. társaság költségén. E' jeles műkoronája volt az e' hónapi előadásoknak. Megyeri önmagát meghaladva személyesíté az agg színészt, 's Egressy (lapszerkesztő) olly ritka tökélylyel 's elevenül játszó, 's olly híven fogá föl a' személyesített ármánykodó fenületonista egész lelkületét, hogy a' szép számú közönséget színházunkban nem igen gyakran tapasztalni szokott vidorságra élénkíté; 31ikén „Nagyrokonság” vigj. Kotzebuetól; minő óriási különbség a' tegnapi élvezet 's mai unatkozás közt! E' hónapban 4 Kotzebue darabot láttunk! 2 uj, de színpadra többé nehezen jutandó eredeti 's két fordított színművet és egy új daljátékot. Szomorú meddőség. Színésznink minden hónapban öt vagy hat új szindarabot adhatnának, nem számítván ide a' daljátékokat. Ezt annyi személyű intézet, minő a' miénk, megtehetné, ekkor bizonyosan több bérlet-jegy kelne el, mert szín 's daljáték karöltve segítenék egymást 's jobbadán teli ház mellett a' pénztár gyarapodnék, minthogy 60 v. 70 nagy 's kicsiny de jeles színmű egész éven

's legalább 24 daljáték minden esetre ürvendeztetőbben jövedelmezőnek mint két annyi elavult 's érdektelen darab. Számos el nem játszott színművel bírnak, mellyek megérdemlenék az előadási próbát, mivel a' közönség is talán inkább szeretné látni valamely új darab hatását v. megbukását mint régi kopott fércművek mellett ásítózni.

M. tudós társaság. Az academia költségein megjelentek: 1) Blair Hugo rhetorikai és aesthetikai leczkéi. Némely kihagyásokkal és rövidítésekkel, angolból Kis János. Második kötet. n. Sr. 362 lap, füzve 1 ft. 40 kr. ep. posta pap. 2 fr.; az egész munka 3 ft. 20 kr, postapap. 4 fr. ep. 2) Eredeti játékszin. Kiadja a' m. t. társaság hetedik kötet: Az atyátlan, szomorujáték 5 felv. Irta Tóth Lőrincz n. 12r. 140 lap, postapap. ékes borítékba füzve 36 kr. ep. 3) Külföldi játékszin, kiadja a' m. t. társaság. XIVd. kötet: A' Zászló tartó, vigjáték 3 felv. Schrödertől. Ford. Felapáthi Molnár Sándor. n. 12r. 118 lap, postapap. ékes borít. füzve 24 kr. ep. Józsefnapi vásárig megjelennek: 1) Nyelvtudományi pályamunkák IIk köteté, d. Engel József és Nagy János koszorított értekezéseik a' m. nyelv ragai és szóképzeiről. 2) Kazinczy Ferencz eredeti munkái IIk köteté: Utazások. 3) Külföldi játékszin XVik köteté, u. m. A' levelezők: Ész és szív, vigjátékok Steigentesch ut. Külkey Henriktől, 's a' kénytelen házasság, Molièreből Kazinczy Ferencztől. D. Schedel Ferencz, titkok.

A' kisdedovó-intézeteket Magyarországon terjesztő Egyesület választottsága jelenti, miképen tolnai képzőintézetében azon kisdedovó segélydíjas növendéki helyre, mellyet legközelebb Wesselényi Miklós báró alapított, kinevezhetési jogát a' tisztelt alapító báró további rendelkezéseig ezen közp. választottságra ruházta. Minőfögvást a' két testvérháza fia felszólítanak, hogy kik azt elnyerni ohajjták, magokat folyó évi aprilis hónap 15kéig az Egyesület valamelyik elnökénél, hiteles bizonyítványokkal jelentsék. A' kinevezendő az intézetben szállást, fűtést és szükséges bútorokat, azon felül ügyi ruhát fog kapni, asztalbér fejében pedig havonként 20 v. ft. segélyt nyerend az Egyesület pénztárából. Erdélyi születésűek az alapítvány értelmében elsőbbséggel vannak jogosítva a' kinevezetésre; azonban az Egyesület igazgatási szabályainak 186 pontja szerint a' folyamodótól megkívánja a' választottság, hogy magyarul tudjon, és a' német nyelvet valamennyire értse, ajánlatára szolgálván, ha a' két hazában gyakorlott egyéb nye velében is járatos. Figyelmebe ajánlatik mindenkinek egy szerszmind az érintett igazgatási szabályok 3dik pontja is, melly szerint kisdedovó növendéknek a' folyamodó föl nem vétethetik, hacsak őt valamely részes tag, vagy gyakorló tanító személyes ismeretségénél fogva, mint szelid erényes embert, 's azon megjegyzéssel nem ajánlja, hogy belőle idővel alkalmas kisdedovót reménylhetni. Költ Pesten, jan. 29én 1830. Kacskovics Lajos s. k. egyesületi titkok.

Igazítás. Lapjaink 8ik számában hirdetett gyűlései a' kisdedovó intének f. é. február 10- 's 17kén menendnek véghez.

(Barra István jótékonsága.) Keczel, kalocsai káptalani helység, lakosít, nagy mértékben ürvendezteté meg Barra István Pest megyei 2ik főorvos, midőn tekintetbe vevén az iskolára tett tetemes költségét a' közönségnek, egy 50 fontos harangoeskat vásárolt számára. Keczel lakosi mindenkör halásan emlíndik nevét. —

Kolozsváratt Barla Miklós, ki már nagy czélszerű gabonaszoró 's egy szerszmind rostáló erőműveivel, és száraz malmaival, mellyeket mind saját tálmánya és nézetei szerint készíti, a' gazdaságnak szép szolgálókat tett; ujontában egy arató ekét talált fel, mellynek mintáját el is készítette. Egy ló erejére van számítva, melly a' szántó-földön az erőművet végig huzva egyszerre fölönél szélesebb pászmát beretválna le. V.U.

Az örösházi olvasó társaság által az árvízről lakatlanított pest - városi szegények felszűfűllésére gyűjtött 127 ft. v. cz. Székács József az ágostai vallástételi pesti magyar ajku község lelkésze olly kijelentéssel adá által a' Pesten munkáló kir. biztosságnak, hogy azon tízifa vétetvén, a' fenérintett szükségkölkdők közt osztatnék ki. — Továbbá Michel János pesti lakatos mester azon lakatos munkákról, mellyeket Therez városban 1838. év lefolyta alatt, köz fölügyelés mellett épített 16 házban összesen 1013 ft. 30 kr. v. cz. erejéig készített, árjegyzékét a' Pesten munkáló kir. biztossághoz azon nyilatkozással nyujtá be, hogy az említett munkákért járó bért az illető 16 ház árvízről károsított tulajdonosinak, tiszta emberi szeretetből ajándékol elengedi. Mi is azon hozzáadással tétetik közhirül, hogy ő cs. kir. főhercegsége országunk fens. Nádora ezen nemes lelkű ajánlat fölél értesítettvén, kegyesen rendelni méltóztatott, hogy magas tetszése Michel János lakatosmesternek a' városi tanács ülésében és a' választott polgárság jelenlétében tadtára adassék.

KÜLÖNFÉLE: Lipesei levelek következőleg szólnak az ottani ujevi sokadalomról: a' halomra gyűlt gyapjuszövetek darab ideig nem igen keltek. A' vásár kezdetekor mult vásári áron kérék azokat; utóbb azonban esőkent árak. Általános számítás szerint 2 tallért vesztének a' kereskedők minden végposztónál a' tavalyi árhoz képest; voltak mindazáltal olyanok is, kik 4 tallérvesztéssel adák el áruikat 's vásár vége felé egészen megszűnt a' posztó kelete; a' finomabb gyapjuszöveteké szinte léhán ment. Magyar, ausztriai és cseh gyapjuból mintegy két ezer mázsa kelt el 2—4 tallérral drágábban a' mult vásári árhoz képest, mi valóban különös ellentétben áll a' posztó-ár esőkentével. A' gyapottszövetek 10 pCttel emelkedének. Nyers bőr a' mult 's. mihályi magas áron igen keresve kelt, különösen pedig a' juhbőr. — Zágrabban jan. 21kén választának tót, horvát- 's dalmatországi ítélmestert. Szokott isteni tisztelet után a' megyeházban gyűlének össze a' KK és RR, hol azon kir. leirat is fölolvastaték, melly Haulik György megyés püspököt báni helytessé nevezi ki. Ezután érzékenyítő beszédet mondott a' bánhelyettes

püspök, 's jelölteket neveze ki az ítélőmesteri hivatalra, kiknek nevei ezek: Lentulay Imre, Mixich Miklós, báni tábla bírái, Dominich Sándor, kerületi tábla bírája, Zsitvay József, Szerém, Vodich Béla, Varasd, 's Csóka János, Pozsega megyék alispánjai, Dellimanich József Verőcze megye volt alispánja, és Briglevich József kerületi táblai jegyző. A' szótöbbség fölkiáltás után olly szembeszökőleg nyilatkozik Mixich Miklós mellett, hogy az elnöklő püspök azonnal elfogadja tőle az esküt. — Mult évi decemberben 284,486 forintig volt ránk nézve tettleges tengeremlékünnön a' kereskedés. — Szerb határszéli hírek szerint az ottani országos küldöttség már visszaérkezék Konstantinápolybul, 's az új törvénykönyv rövid idő múlva életbe fog lépni. Milos h' családja folyvást Temesvárott tartózkodik. Fiai valamely német tudom. egyetemen képzendik ki magukat, hová már közelgő tavaszkor szándékoznak utazni, azután pedig bejárndják Német-, Francia- és Olaszországot. — A' k o l o s z v á r i muzsikái conservatoriumnak január 6-án tartott közgyűlésében, némely czélirányos jobbtításoknak törvény gyanánt elfogadtatása után, szótöbbséggel a' conservatorium elnökévé gr. Mikés János, igazgatónak R u s i e s k a György, pénztárnoknak T r a n d a f f i r György, jegyzőnek Gyulai Ferencz, gazdának L u g o s s y József urak választattak. E' közhasznú intézet naponként nagyobb kiterjedést nyer, annyira, hogy az' ének- és hangszereskolabeli tanítványok száma jelenleg 81-re megy. Polgár és a' városi tánczterem hasznabérlője V a s s y Tobiás a' conservatorium hasznára jan. 10-én adott álorenzás bál egész tiszta jövedelmét 279 fr. 45 k'ban váltóban e' közintézetnek széplelkűleg átengedni sziveskedett. E. H. Brassó b a n jan. 14-én szünet nélkül hullt a' hó, 's már a' sík mezőkön is fél singnél magasbra nőtt, ez valamint tartós és kemény telet ígér, úgy azzal is borzaszt, hogy ha majd egy déli szél a' körüllevő hegyekben megindul, ámbár nagy folyam e' környéken nincs, még is a' vízáradás veszélyt okozhat. A' napokban egy Brassóból Udvarhely vagy Miklósvárszékre haza menő szolgálot a' farkasok a' Brassó és Földvár közötti síkon megtámadván, annyira elmarezangoltak, hogy másnap csak lábszárai, és párnahajában levő kevés motyóji találtak az úton intésül azoknak, kik télen éjszakánként fegyvertelen utaznak. — A' mult évben Brassóban 7560 pár csizma készítették a' czéh felszámítása szerint (E. Hirl.) — Demény János zalatnai k. fiscalis ügyvéddé kineveztetésével a' dézsaknai fiscalis ügyvédi hivatal megürült.

Portugália.

A' Diarie do Governo a' mult év átvezését következőleg zárja: „Szerencsénkre van még időnk; de nem kell eltíkolnunk, miszerint helyzetünk bizonytalan 's e' roszak, melyekben a' statustestületek színlődnek, a' gyógyszerzek alkalmazását nem engedik tovább elhalasztatni.“ — Az estremadurai szőlőmivelés 's borkereskedés előmozdítására kiküldött válaszmány ez év első napjain nyilvánítá tudósítását, melyben e' czél-elérésre statustársaság alakítását hozza javaslatba. — Francia lapok szerint Palmella h'gnő fiatal Fayal marquisnével dec. 28-án Lissabonba érkezett: szerencsésen szállta túl a' tengeren f'ja 12 éves dúns menyasszonyát a' parisi telegraf által minden kikötőbe szétküldött parancs daczára, mely a' h'gnő fentartóztatását rendelé a' marquisné gyanja felszólaltára. —

Lissaboni jan. 9-ki hírek szerint a' cortes 55 szóval 32 ellen elfogadja a' küldöttség tudósítását a' választások törvényszerűségéről 's így Braga tartományban a' választások újlag menendnek véghez. Jan. 8-án ismét Jose Caetano de Campost választá meg a' követkamra elnökéül, míg nisterváltozási hírek is keringnek; a' gabnakivitel Angliába még folyvást tart. —

(Narvaez Lissabonban. Elegy.) Legújabb hírek szerint Narvaez spanyol tábornok, miután Gibraltárban kitűnőleg fogadák, Lissabonba érkezék. — Valamint a' portoi borkereskedő társaságok, melyet d. Pedro eltörleszte, visszaállíták, hasonló Estremadura tartomány számára is új egyedárus szőlőmivelési társaságot szándék alakítani; itt néha e' tárgyra nézve a' balfogások a' lihetőség határain túl csapongnak; így például egy kir. rendelet két kalmárnak 's a' hamburgi portugál consulkak a' jöreményfoki szigeteken több négyszög mérföldnyi földet ajándékoz, mint tulajdon, csak azon egyetlen föltét mellett, hogy e' szigeteken a' czukor, kávé 's gyapott természetű hoznak virágzásba; mennyire nem használ illy tömördek föld odaajándékozása, Braziliában elég példa tanúsítja, hol, főleg a' portugál nemességnek 20—30 mérföldnyi réviparti földet ajándékoznak 's mi történt? e' földek századokon át paragon heverték, mert a' nemességnek sem pénze sem kedve nem volt miveltesére 's nem is hagyá mások általi miveltesését; ez mindaddig tartott, míg Brazília népessége növekvék 's a' nemesség egyezése nélkül e' földek birtokába helyezkedék. Hasonló történéndik a' jöreményfoki szigeteken tett ajándékozásokkal; tán európai vagy épen német gyarmatosakat szeretnének a' szigetekre szállítani; de a' németek jól szívökre vegyék, hogy ott a' lég igen rossz, hogy az odaköltözött portugálok negyede is alig marad életben 's németek még inkább nem tűrhetnék e' léget. —

Spanyolország.

(Politikai mozgalmak Madridban.) Spanyolország fővárosában fontos események vannak készülöben, miknek az egész országra nézve nagy leend hatásuk, 's miktől némellyek kedvező, mások pedig aggasztó fordulást várnak. Minden oda látszik czélozni, hogy Espartero minden tekintetben féktelen katonai hatalommal ruháztassék föl. A' ministerség 's tartományi főkapitányok közt Espartero vezérlete alatt messze ágazó összszeesküvés létezik a' cortes elmellőzésével minden hatalomnak Espartero kezeibe játsztatására. 'S csupán ennek tulajdonítandó Narvaez eltávozás, mert fejét nem akarja Espartero önkényére bízni, 's Cordova csupán azért nem távozik, mivel magas álláspontja eléggé védi őt. E' sötét ármanykodások kifejlését feszült kíváncsisággal várják. —

(Ujonezszedés. A' sarragossai 's valenciai visszatörlo jünták föloszlatva. Narvaez kalandjai. Elegy.) A' jan. 12-ki udvari újságban megjelentek a' 40 ezer főnyi ujonezszerég kiállítását parancsoló törvények, 6 ezer lovasával együtt. A' ministerek, mint mondják, személyesen akarnak meggyőződni a' katonaság állapotjáról a' tartományokban. Alaix tábornok a' cataloniai sereg fölügyelését vállolandja magára, 's távolléte alatt Chacon tengerészminister viendi tárczáját. Ha bizonyos híreknek lihetni, tehát a' trónkövetelő udvaránál némi változások fognak történni. A' mérséki párt győzelmet vitt ki Beira h'gnő befolyása következtében. Elio, Villareal 's egyéb tábornokok ismét tettlegi alkalmazást nyerendnek. A' madridi kormányhoz már hivatalos tudósítás érkezék a' sarragossai 's valenciai visszatörlo jünták föloszlatásáról. A' valenciai junta még mult év utolsó napjaiban föliratot intéze a' nemzeti képviselőkhöz, melylyel egy köztisztelőtű férfi ellen legundokabb rágalmakat törekvék bebizonyítani, csupán azért, mivel azon férfi elég bátor volt a' nemzet szeméiről levonni a' fátyolt, hogy nyíltan láthassa a' junta undok tetteit. Ebből áll tehát azon tisztelet, melyet képviselőjü iránt a' nép érezni tartozik? Minden nemzeti képviselő az alkotmány értelmében szabadon 's büntetlenül kimondhatja véleményét, 's a' nép itten még is vádra használja képviselőjü őszinte kifejezését! De különösen itt ki lépett föl vádló gyanánt? Egy a' törvényektől nem ismert 's vérrel fertőzött népzajgásból támadott hatóság. A' cortes bizonyosan legnagyobb mértékbeni rosztalását nyilvánítandja ez irat fölött, ha csakugyan elolvasásra fogja azt méltatni. Egyébiránt a' cortes most az adósság-fogyasztó pénztár rendezetével foglaltos. — Narvaez tábornokot még a' tengeren túl is üldözi rossz csillagzata, 's az elemek is úgy ellene esküvének, valamint az emberek. A' Correo Nacional jan. 12-ki száma majd nevetéségesen adja elő a' vitéz tábornok uti kalandit. Dec. 25-én ugyanis szerencsés volt meghiusíthatni a' vámörök figyelmét Narvaez egy angol kereskedő hajón, melynek kapitánya Gibraltárba ígéré őt szállítani. Alig szedeté föl azonban horgonyt a' kapitány, 's olly iszonyu szélvész támadott, hogy a' legénység egyhangulag oda nyilatkozik, miszerint Gibraltár helyett Londonba fog vitorlázni. Mint látszik, Narvaez jelenléte már magában is mindenütt zendít. Végre Portugália partíhoz csapák a' hullámok a' hajót, 's Narvaez tábornokot egy ns ismértetlen francia, ki vedangyal gyanánt örködék minden lépte fölött, szerencsésen szárazra menté. A' lagosi partkaput nem akarék előtte megnyitni, míg végre így kiálta föl: „Hajótörést szenvedett spanyol tábornok vagyok.“ Ezután még hosszas kihallgatáson kelle keresztül mennie, mely alatt nem tudák a' jelen voltak, mit kelljen inkább bámulniok: a' spanyol tábornok méltóságos magaviseletét e, vagy pedig a' francia elszánt bátorságát vagy a' portugál tábornok óriási ómbaságát. Ezután ismét hajóra szállott Narvaez, 's jan. 1-jén csakugyan szerencsésen Gibraltárba érkezék. Ott azonban új baleset éré az elismert hőst. A' kormányzó, Woodford tábornok, eleinte nem akará őt illőn elfogadni, 's tudatá vele, hogy minélelőbb távozzék a' városbul. — Toreno grófnak új választáson kell keresztül menni, ha el akarja ismét helyét foglalni a' cortesben. — Maroto tábornok jan. 11-én Durangóban volt, 's csapati elfoglalva tarták Alavát. Espartero Rioja felé indult meg sergeivel. Ugy hiszik, hogy Espartero e' mozdulatával Riojára kívánja vonni a' zendülők figyelmét, míg Diego Leon a' belascoaini hidat fogja megrohanni. Balmaseda carlosi tábornokot Guevera erősségbe vivék fogságba.

Anglia.

(Canadai 's indiai hírek.) Dec. 21-keig terjedő canadai hírek szerint M' Nab felső-canadai polgárkatonasági vezér meggyilkoltatása nem valósul, noha több lap bizonyosnak bírle már. Az ismért Schultz, lengyel tiszt, ki Kingstonben, a' canadai zendületet támogatta miatt bitófán mult ki, végintézetében 4 ezer font sterlingrül rendelkezik. E' mennyiség egy negyedét menyasszonyának hagyá, 100 fontot a' kingstoni kath. nevelő intézetnek, 's 400 fontot a' Johnstownban elesett britt polgárkatonák özvegyeinek. Azon amerikaiak közül, ki Detroitból Canadába rontának, 21 maradt halva a' harcztéren, 30 pedig elve a' királypártiak hatalmába jutott. A' foglyok majd mindnyájan ittasok valának. A' montreali törvényszék 10 vétkest halálra ítélt 's a' többit részint a' királyné kegyébe ajánlá, részint pedig kisebb büntetésre kárhoztatá. Az elítéltek közül négyet azonnal kivégeztek. — Indiai lapok egyes részleteket közlenek az ottani harcztésületekrül. — Indiai lapok egyes részleteket közlenek az ottani harcztésületekrül. — Burnes Sándor kapitány és Saortt J. biztossági tiszviselő Ludianaliból Sikapuba utazának, az Indus tulpartjára, szükséges intézkedés végett az angol sereg alkalmazása iránt. A' fegyveres csapatok először is Karatszsi felé indulandnak meg, mi azonban tetemes nehézséggel leend kapcsolatban, mert a' sindi főnökökkel nem sikerültek a' megkezdett alkudozások, megegyezésük nélkül pedig nem juthatni békés uton az Indus tulsó partira. —

(A' tory sajtó véleménye a' francziák győzelméről Mexico előtt. Elegy.) M. Herald így szól egyik legújabb számában a' francziák Mexico elleni győzelméről: „Mexico, az Éjszakamerikánál és Schweiznál gyöngébb Mexico, egész súlyát éré a' polgárkirály békés karjának. „En, így szokott szólni Canning, azért idéztem létre az újvilágot, hogy az ő világ súlyegyenét helyre állíthassam.“ Most a' polgár király így szólhat: „Anglia azért idézte létre a' délamerikai birodalmakat, hogy Franciaország tönkre verhesse azokat.“ Mexico vétke csupán abból áll, hogy republica, még pedig Angliától létesített republica, 's hogy mindenkor jó vevője volt az angol áruknak. A' mexicói rév ostromzár alá állíttatásának Franciaország által első következménye az volt, hogy a' liverpooli vásáron fél milliónyi áru maradt vevő nélkül. Kislelkü ministerink alázatos megnyugvással türek e' méltatlanságot, 's minden egyebet, mit külföldi hatalmak reánk mérni jónak találtak. Ez e' azon viszonyosság, melylyel Franciaország szabadelműségünket jutalmazni siet, mint velünk a'

kormány elhítté? Franciaország belföldi korlátolt vámjegyzéke 's külföldi bevétel elzárása előlünk, jutalmazza most azon szabadelmű törvényhozásunkat, mely szorgalmas dolgozóinkat százanként juttatá inségre, 's a velünk vetélkedő országokat azon állapotba helyezé, hogy városokat elárasszathassák árukkal, míg a mieink előtt zárvák kapuik. Koronázzuk már most e' halgaságot a' whigminiszterek ohajtása szerint a' gabonátörvény eltörlesztésével 's tegyük Anglia élelmezését Oroszország lengyel magtáraitól függővé, 's Anglia insége meg lesz pöcséltelve, nem idegen hódító sergei, hanem őrző törvényhozás öngyilkos kezeitől. A' francziák szándékosan sérték meg az angol lobogót Mexico előtt. Ebben sem fog viszonyosság uralkodni, mert kormányunk bizonyosan nem merészi megsérteni a' franczia lobogót, 's Afrikában sem szándékozik a' békés indulatu polgárkirály terjeszkedésének gátot vetni. Illy kormány mellett veszni kell az országnak. — A' canadai 12 fogolyrul néhány nap mulva ítéletet hozand a' kir. törvényszék. — A' radical gyűlések még mindig fenyegetők. —

Franciaország.

(Utóhangok a' jan. 16iki kamraülésből.) Visszatérve az annyira emlékeztető jan. 16iki kamraülésre, még ezeket emeljük ki belőle: A' szövetség főnökei, Guizot, Thiers, Odilon-Barrot, 's Berryer vetélkedve tolongának a' szövegekre. A' minisztereket ekkor sem gyámolítá valamennyire nevezeteseb szónok, 's Molé gr. ismét csak tulajdon ékesszólására szorult kormányzata védelmében. Társai nem igen mozdultak ki ülésükből. Azon megbukást, mely a' minisztereket e' napon érte, minden lap egyhangulag Berryer legitimista szónok előadásának tulajdonítja. Cormenin a' franczia kamráról irt munkájában Berryert a' leghatalmasb 's legelragadóbb szónoknak nevezi, azon megjegyzéssel mindazáltal, hogy beszédét hallani kell, mert csupán olvasásból nem foghatni föl egészen azok szépségét. B. a' sajtó és szabadelműek kezét leginkább azért bírja, mert minden beszédében a' francziák nemzetiségi érzelmére hivatkozik. „Bármilly rendszer, így szóla többi közt jan. 16ikán Berryer, 's elvek győzzenek is e' honban, mindenkor nemzetiség - elesküvésnek kelle nevezni, ha nem mindig ugyanazon érzelem 's féltékenység lelkesítne bennünket Franciaország méltósága megőrzése iránt. Nem franczia az többé, ki mindent nem gyámolít, mit jó barát vagy ellenség Franciaország bősületeért 's tulnyomásaért eselekszik. Minden időben 's minden kormány alatt ugyanazok leendnek érzelmim, még az ismét véték 's rettegései rendszernek is hálát mondok, mivel Franciaország függetlenségét alapítá meg.“ (Tetszés a' legszűz baloldalról.) Ezután a' külpolitika minden egyes cikkét érinté a' szónok a' juliusi zendület óta, melyet iszonyu eseménynek nevezé. Különös figyelmét nyéré meg a' kamrának, midőn Spanyolországról emlékezék, így szólván: „A' két párt szemközt áll ott egymással; a' győzelem egykor vagy egyik vagy másik részre fog hajlani; szorosabban nem merem az időt meghatározni. Franciaország mind a' két párttól távol tartá magát, míg bizonyos kormányok a' trónkövetelő megismertetését kívánák, mások pedig Izabellát ohajták gyámolítani. Mit eszközölhetni illy politikával? Hová vagy mire vezérelndi Önöket ez? Sem mire. Ismétlem kiáltozásomat, mint franczi, valamint ezelőtt három évvel tevém: gyalázat, örökös gyalázat, hogy a' közbenjárulás elmaradt! Segítsék Önök Izabellát, vagy a' trónkövetelőt, de alkossanak maguknak legalább pártot Spanyolországban. Kövesenek Önök tetszésük szerint bármely politikát, de tegyék meg legalább azt, hogy Spanyolország ne legyen Franciaországra nézve ellenséges birodalom. Franciaország földabroszára tekintvén, azt kérdezem a' határinkat környező szomszéd birodalmakra nézve: minő érzelmekkel viseltetnek hozzánk? Délről a' két pártra oszlott Spanyolországot látom, 's e' két párt ellensége leend Önöknek a' béke-megkötés után; éjszakeről Lengyelországot, melyet nem gyámolítanak Önök, 's melyet elárulának kétségbeesett fölkeltek; Belgiumot, melyet nagyszívű érzelmében nem segíthetünk; Schweizot, melyet elidegenítének Önök tőlünk; végre Olaszországot, mely számít ugyan keblében intézvényinkhez szívtókat; de ezek soha nem fognak Önök mellett fölállani. Ugy van, Önök mindenütt elszigetelve 's elhagyottan állanak. Emnyire jutott Franciaország! Inkább száradjon el kezem, mintsem azt mondjam szavazatommal, hogy az illy miniszter megója Franciaország méltóságát, 's az illy politika megerősíti szövetségünket.“ E' beszédet hosszas ingerültség követé, mely után Molé gr. a' miniszter politikája védelmezéséhez fogván, megismere ugyan Berryer fényes szónoki tehetségét, de érzelmét nem lelé őszintéknek és sajnálá a' kamra nagy fölindulását. Thiers volt az utolsó szónok e' napon, 's csak nagy nehezen juthata szóhoz, mert a' közép rendkívül zajga, hosszalván a' vitázatot a' válaszfölratról, mely már egy egész hónap óta tartja elfoglalva a' kamrát, míg a' sürgetősb tárgyak épen nem juthatnak szőnyegre. Végre így nyilatkozék Thiers: „Én nem fogom a' mostani kormány külpolitikáját Berryer ellen ótalmazni, mert nem tartom azt a' juliusi zendülethez méltónak. Perier Kázmér politikája hat évig volt tulajdona a' franczia kormánynak; de most már vége annak; 's mi elhagyottan állunk. Legszebb szövetségünk is megtárgultak. Franciaország még akkor is alkothatna szilárd, méltányos és bősületteltjes politikát, ha az 1815iki szerződésekre támaszkodnék. Kérdezem a' kormánytól: mivé tette az angol szövetséget? Ezen egy pont is világosan tanúsítja, miszerint a' miniszterek nem maradának hívek a' mart. 13iki politikához. Közös vállalkozásokba bocsátkozánk ez előtt Angliával, 's most eltávolozánk tőle. Elhagyók a' nyugat azon politikáját, mely ellensúlyul szolgált az éjszaki hatalmak ellen. E' szép láncolat első kapcsát az apr. 15iki kormány rombolá szelylel; közte 's Anglia közt hidegség támadott 's a' hidegséget aztán más szokta követni. E' hidegülés először is a' spanyol kérdésnél támadott, 's Angliának igaza volt, mert mi olly ügybe vontuk

e' birodalmat, mely talán inkább érdekle minket, mint az angolokat, 's aztán utóbb mégis mi hagytuk el őket. Mi nemmel válaszolánk az első kérdésre, melyet Anglia hozzánk intézett. E' „nem“ sok nem-et szerze nekünk. Az octob. 11ki kormány Antwerp falai alá tudá vezetni Angliát; noha rokonszeny inkább Hollandiához vonzá azt, 's az april 15iki kormányt elhagyá Anglia a' fontos belga kérdés föloldatásakor. Ügyes politika ez? Minden szövetség áldozatba kerül. Anglia kíváná, hogy hathatósan lépjünk föl mellette. Midőn gyöngeséget, késkedést 's határozatlan-ságot vett észre részünkről, egyedül kezdé intézni ügyeit, 's Bécsben és Konstantinápolyban szerződéseket irt alá, mikre semmi befolyással nem volt Franciaország. Anglia tudunkra adá, hogy gyámolítására többé nem számolhatunk, 's hogy ezentul biztosabb, hívebb 's bátrabb frigyesekről fog gondoskodni veszély idején. Most egyedül áll Franciaország, 's csupán e' helyzetének tulajdonítandó Ancona föláldoztatása, a' belgakérdés veszélyessége és Spanyolország boldogtalan állapotja. Legyenek Önök meggyőződve, miszerint láthatárunkon napról napra komolyabb sötétség fog borongani, ha előrelátó kamra nem áll a' jelen és jövő közé.“ E' beszéd után következék a' miniszterek már mult számunkban említett esatavesztése.

(A' válaszfölrát utolsó cikkeinek vitatása. A' miniszteriség lemondásra készül.) Az afrikai cikk elfogadtatása után jan. 18kán az adóssági kamatok visszafizetése került szőnyegre, mely alkalomkor Lacave-Laplagne, pénzügyminiszter a' kamra mely esőndessége alatt így nyilatkozék: „A' fogyasztási adó jövedelmezése folyvást emelkedik; minden adó pontosan gyűl össze szokott időre, 's az országos kitéstár állapotja soha nem volt jobb a' mostaninál. Ebből láthatják Önök, milly körülmények közt adják át utódnak a' kincstárt a' miniszterek. Ha nem kielégítő miniszter is az ember, azért az országnak hasznot okozhata; 's ki illy bizonyítványt adhat magának, az sajnálat nélkül léphet le a' kormányról, azon meggyőződéssel, hogy tisztelt nevet hagyhat gyermekinek.“ E' szók élénk hatást szülének a' kamrában, mert azokban természetesen mindenki mintegy politikai végintézetét látá a' minisztereknek, vagy halotti beszédét, melyet önmaguk fölött tartának. Tudá ugyan az egész kamra, hogy a' miniszteriség föl van oszlata, de e' szókban hivatalosan adatek az tudtára. Lacave-Laplagne egyébiránt nem küzde az illető fölrati cikk ellen, hanem csupán védni 's igazolni törekvék a' korona e' részbeni hallgatásit. Miután Lacave a' bank helyzetéről szóla, mondván, miszerint az nehezen leend képes a' kormányt most már illón segíteni a' visszafizetésben, Lefebvre a' kamra szörnyű zajgása daczára is jelenté, hogy a' francziaországi bank elég pénzzel bír e' munkálat véghez vitelére. Ezután minden cikket elfogadott a' kamra, 's január 19ikén az utolsó cikk vitatásához kezdé. Két módosító indítványt hozott erre javaslatba a' miniszteri párt, Mauguin pedig egy súlyosítót. A' vita sokáig tartott e' tárgyról, 's a' posta elindulásakor még nem szavazott a' kamra. A' jan. 19iki parisi lapok csupán miniszter-változásról szólnak, 's minden társas körben csak módosítási tervekről tanácskoznak. Hogy a' miniszterek csakugyan lemondani szándékoznak, azon a' pénzügyminiszter fönelbi szavai után többé nem kételkedhetni. Az udvartól e' tekintetben követendő politikára nézve kétfelé oszlik a' vélemény. Egyik szerint a' válaszfölrát elfogadtatása után azonnal eloszlata szándék a' kamrát martziusig, 's azon időközött alkudozásokra használni. Martziusban aztán új, de lényegileg a' mostanitól nem igen különböző miniszteriség fogna a' kamra előtt megjelenni, mely hanyagul teljesítne kötelességét, csakhogy a' nyári hónapokat ne kelljen Parisban tölteni. Ez mindazáltal nem látszik egészen valószínűnek, mert a' követek visszaküldetése által a' tartományokba, könnyen elveszithetné azon kedvező helyzetét az udvar, melyben most van a' miniszteriségtől egészen független udvari párt munkálatinál fogva, miket illy hosszas köziadó alkalmasint tetemesül meghűtene. Az új miniszteriséget tehát alkalmasint rögtön életbe léptetendi az udvar. A' Jacqueminot féle egyesület jan. 18án a' miniszteriség elhatározó nyilatkozata után azonnal állandónak mondá ki magát, hogy minden új miniszteriség előtt, mint külön politikai felekezet, jelenvén meg, föltéteket szabhasson tagjainak, 's az udvar érdekeit mindenkor föntarthassa az új miniszterek ellenében. E' pillanatban az egyesület még megtartani ohajta Molé grófot, de Montalivet urat alkalmasint egész udvarisággal fogja megkérni miniszteriségből kimaradásra. E' szerint tehát kész az udvar a' belügyek vezérletét föláldozni. Ellenben a' balközép szinte állandónak nyilatkozék, 's minden tagja kötelezé magát, hogy olly miniszteriségbe soha nem fog lépni, melynek Molé gr. vagy mostani társai bármelyike tagja leend. A' doctriinairek Molé grófra nézve különös határozottsággal nyilatkoznak e' tekintetben, 's e' két felekezet nem akarja Jacqueminot egyesületét mint külön parlamentí pártot tekintetbe venni. A' bonyolultság fölötté nagy, 's végre majd csak minden parlamentí párton kívül álló miniszteriség fog létesülhetni. E' küzdést mindenesetre legalább négy heti ülés föl függesztése követendi, mert a' korona előbb módokrul fog gondoskodni a' választandó miniszteriség megkedvetésére. A' fordulatot nagy mértékben segíté elő a' szövetség neta-lán kiküzdendő győzelme az utolsó cikkre nézve, mert így többé szó sem lehet Molé gr. megmaradásáról. —

(A' válaszfölrati vita berekesztve.) A' jan. 19ki követkamrai ülésben valahára csakugyan bevégezték a' válaszfölrát vitatását a' követkamrában. Debelleyme, Jussieu 's de la Pinsonnière az utolsó cikket következőleg kívánák módosítani. „Fölség, mi meg vagyunk győződve, miszerint csupán az alkotmányos korlátok közt munkáló országos hatalmak szoros egyesítése képes az ország biztosságát 's kormány erősségét föntartani. Nagylelkű érzelmekre támaszkodó szilárd 's ügyes kormányzat, mely épen olly feltékenyül őrzi a' trón méltóságát, mint a' nyilvános szabadságok föntartását, legbiztosb záloga azon együttmunkálkodás-

nak, mellyel olly örömet járulunk Önhez. Fölség, mi bízunk intézvényink erejében; azok biztosítani fogják az Ön jogait 's a mieinket is, mert mi bizonyosnak tartjuk, hogy az alkotmányos királyság legfölképesben biztosítja a népek szabadságát 's országok nagyságát. Ezen közben végre Salvandy is megszegé az egész választfölrati vitatás alatt tartott folytonos hallgatását, azon gáncsra válaszolván, mellyel Béchard különösen a nyilvános oktatás miniszterét illeté. Ezután Debelleyme, Sade 's Quinault egymásután hallaták magukat. Dufaure megmutatni törekvék, miszerint nincsen alkotmányosabb tett, mint a királyt figyelmeztetni, hogy miniszterége elégtelen az előjogok sértetlensége födözésire erkölcsi felelősségével. Vitatá továbbá a szónok, hogy a mostani miniszterég nem valódi parlament, és pedig először, mert a kamrától nem nyerhete helyeslést külföldi politikájára nézve, 's másodsor, mivel nem készite illő részesülhetést a közügyek igazgatásában a kamrának. Lamartine azon nézetét fejté ki, miszerint a választfölrati alapeszméje az országot fölizgatni szándékozik, 's Európát rettegteni; csupán azért, hogy néhány embernek ismét visszaadhassa az elvesztett kormányhatalmat. Guizot hevesül ellenmonda ez állításnak 's nem igen dícséretesnek nyilatkozatá a szónok azon tettét, miszerint a szerkesztő választmány böcsületes meggyöződésébül 's kötelességi jogszerű érzetébül származott nézetit gyalázatos vagy büntetésre méltó érzeményeknek törekszik tulajdonítani. A választmányi cikket világosnak, szilárdnak 's főleg alkotmányos szerűnek nyilatkozatá Guizot. Ez alkalomkor egyszersmind igen élénk rajzát adá Guizot az alkotmányos kormánynak, mellynél csak azt tulajdoníthatni a koronának, mi jól sikerült. Montalivet azon erősítéssel lépe föl, miszerint a kamra helybenhagyá szavazásával a miniszterég politikáját, 's ő csupán azért ellenzi a kérdéses választfölrati cikket, mivel az már olly nagy jelentőségre jutott a kamra véleményében. Miután Lamartine Guizot előtt még egyszer nyilatkozék előbbi mondása iránt, Thiers kezdé fejtegetni e kérdést: parlament é a mostani miniszterég? Nézete szerint e miniszterég csupán botlásnak köszöni létezését, 's e származást nem nevezhetni parlamentinek. E miniszterég egyik kamrában így, másikon pedig másképp vélekedék. Az egyik kamrához így szölt e miniszterég: „Ne dícsérjete; én erről lemondok; de ne is gáncsoljatek, 's én megmaradok.“ Ezt nem fogja senki parlamentinek nevezhetni. A miniszterég a legkomolyabb kérdéseknél is csak 3—4 szónyi többséget nyerhete. A miniszterelnök czáfolni iparkodék a szónokot, 's e szökkal zárá beszédét: „Ha mi már nem vagyunk többé lehetök, tehát ugyan ki az? Odilon-Barrot sajnát fejezé ki, hogy a miniszterég olly makacsul folytatja haldoklását. Végre azonban mégis elfogadá Debelleyme miniszeri indítványát a kamra, 's utóbb 221 szóval 208 ellen az egész módosított választfölratot. —

(A király felelete a követkamrai fölratra. Miniszer módosítási hírek.) Lajos Fülöp jan. 20kán esti 8¹/₂ órakor fogadá el a követkamrai nagy költőtséget a trónbeszédre készült választfölrattal. Miután Dupin, követkamrai elnök, fölolvasá a választfölratot, így nyilatkozék a király: „Követ urak! Igen élénk megnyugvással fogadom el azon választfölratot, mellyel Önök a követkamra nevében hozzám járulnak. Mélyen el valék é z'kenyülve azon megindulástól, melly Önöket olly nagy számban hozzám hozám, midőn megtudák azon csapást, melly engem legdrágább érzelmimben ére. Mivel sokkal nagyobb fölundulásban valék, hogy sem kívánatom szerint fejezhettem volna ki elérzékenyülésemet, 's családómét, mellyet Önök fájdalom iránti részvéte ébreszte bennünk, tehát most valódi vigasztalásomra szolgál Önöknek halámat nyilváníthatnom. Igen é én'ül érzem még annak kijelentése szükségét is, hogy nagy mértékben tudom méltányolni azon buzgalmat, mellyet ujonnan nyilvánítanak Önök előttem. Soha még nem volt az országos föhatalmak egyesítése sz'k égesb az intézvényeknek illő megfeleltetésre. Ez egyesülés és Önök e yáttmunkálkodása lehetségessé teendi, minden megtámodás elleni ótalmaszát azon jóllétnak, melly most Franciaországot boldogítja, 's egy sz r mind hosszab időre biztosítását azon békének, 's nyugalomnak melly mindenkor lényeges alapja a köz jóllétnak. Midőn magamnak Önökkel együtt szerénst kívánok azon új dícsőséghez, mellyet derék tengeri erők a francia lobogóra árasztá San Juan de Ulloa falain, köszönöm, hogy Önök is részesülnek örömben, mellyet mindig érzek, valahányszor fiaim lefizetik hazájoknak tartozásukat 's Franciaországért harcolhatnak. Igen meg vagyok hatva a bizalom 's ragaszkodás azon újabb tanúsításától, mellyel a kamra unokám böleséjét környezi. Igen örvendek azzal válaszolhatni erre, hogy részemről az iránta érzett teljes ragaszkodásomat fejezhetem ki a kamrának, 's tanusítom, milly halát érzek azon kívánatiért, miket irántam 's családóm iránt kimonda.“ A jun. 21ki követkamrai ülésben Lajos Fülöp e választfölrati fölolvasá az elnök, 's a kamra legott Mauguin némelly személyes ügyeit tárgyzó kérdés vitatására tört. A választmány előtt a választásjavítási kérelem hosszab vitatkozásra szolgál alkalmul. Végre a többség minden változtatás ellen nyilatkozék, 's a kamrának napirendre térést határza tanácsolái. — A Messager szerint jan. 20—21ike közti éjjel sokáig tartott titkos tanácsülés következtében a miniszterek benyújták lemondásukat, mit Lajos Fülöp el is fogadott, azonnal Molé grófot bizván meg új miniszterég alakításra. Egy jan. 21ki parisi magányos levél azonban tagadja e hír valóságát 's oda véli azt módosítandónak, hogy Molé gr. igen komolyan gondolkozik, mikép lehetne miniszterégét néhány nevezetes férfival kiegészíteni. Eddig csupán Salvandy nyujtá be lemondását, de a király nem fogadá azt fel. Minden attól függ most, hogy olly miniszterég lépjen polczra, melly képes legyen tagjai befolyásával a miniszeri többséget szaporítani, 's a szövetekezést fékezni.

(A miniszterég lemond.) Rendkívüli alkalommal érkezett parisi hírek szerint jan. 22kén este beadá lemondását az egész miniszterég. A lemondás elfogadása esetén, mint vélik, Soult tábornagy kapand fölhatalmazást új miniszterég-alakításra.

N é m e t o r s z á g .

(A hannoverai RR ismét összehíva. A württembergi országgyűlés febr. Ijén gyűlend össze.) A hannoverai lap szerint az 1838 jun. 27iki kir. leirat következtében elhalasztatott köz RR gyűlése, jan. 7ki kir. irat által febr. 15ére ismét összehívatik 's reményt fejez ki a leirat miszerint mind a két kamra tagjai az illető napon megjelennek. — Jan. 13ki kir. rendelet a württembergi RR gyűlését febr. Ijére híja meg. Az Iső kamra elnökévé ismét Hohenlohe-Langenburg hget nevezé ki a király.

(A boroszalai herceg püspök lemondott hivataláról.) Berlin, jan. 15. Jól értesültek körében azon hír terjeng, miszerint Seldnitzky gr. boroszalai herceg püspök a kormánynak 's ennek közbenjárultával a szentszékeknek is benyujtá elbocsáttatási kérelmét. Kétséget nem szenved, miszerint a porosz udvar mindent elkövetett ez érdemes főpapot szándékáról lebeszélje, ez azonban hajthatatlan 's így a boroszalai püspökséget is káptalan-helyettes fogja igazgatni, mint a kölni 's trieri érsekségekben 's nem sokára a poseniban is. — A kivándorlottak száma Bremából Amerikába tavál bár tetemes volt ugyan, mégis 5 ezerrel csekélyebb a harmadévinél; mintegy 9312 lehetett. —

B e l g i u m .

A követkamra jan. 16iki ülésében 5 törvényjavaslatot terjesztének elő, a legfontosibbnak czélja 500 forint megajánlása fenytőház-épités végett ifju véteksek számára. — A belga bank munkálkodásai rendszeresen 's a legnagyobb gyorsasággal folynak. — Daine tábornok ünnepeles beemést tartá Venlooba, mellynek egy hónapi védését vállolá fel, noha ezen erősség a közvélemény szerint 3 napig sem képes magát föntartani. —

A belga Moniteur szerint a nemzeti egyesület középponti választottsága körlevelet bocsáta ki a levelező választmányokhoz, mellyben nyíltan kimondatik, miszerint e nemzeti egyesület a kormányrendszer bályai fogantatásában nem gátolni, sőt gyámolítani szándékozik; sem önkéntes csapatokat, 's fegyvertárat nem állít föl, sem élelmiszereket nem gyűjtöget, hanem csak azok neveit írja be, kik szükség esetén a nemzet felszólítására vagy mint önkéntesek vonulnak ki harcra, vagy pedig pénz 's fegyver-ajánlatokkal mozdítandják elő a nemzeti ügyet. A kormány határzata feletti örködést ez egyesület a kamrára bizza; a választmányoknak bizalommal kell viseltetniök a kormány iránt. — Brüsseli jan. 19ikei levél szerint a hollandi csapatok északi Brabant födözése végett még folyvást mozganak; az oraniai hg. fő tábori szállása néhány nap mulva Herzogenbuschba tétetik át. A belga csapatok mozgalmi is egész a szélső határokig terjednek; a belga sereg 90 ezer főbül álland 's ezenkül 8 ezred 3 ezrivel tartalékserget fog alakítani. Minden polgári katona és szabadságos zászlója alá hívatik meg 's minden ezredben 4k zászlóalj alakítatik, eddig ugyanis csak három volt. A kamrak bizonynyal mindent megajánlanak, mit a védelmi állapot megkíván. A luxemburgiak minden északi rendszabályok ellen hathatósan készek ellenállani. A Parisba küldött követeket a legnagyobb kíváncsisággal várják. — Január 18án 3 órakor történt először Belgiumban erőmű-szétpattanás a brüssel-genti uton, a gőzkatlan olly dörgéssel durrant szét, mintha 48 fontos álgyu sült volna el; az erőművész 's fűtő halva rogytak le; az utazók sértetlenül maradtak. A gőzerőmű Stephenson gyárában készült 's a műértők mint mesterművet csodálák. A belga vasutakon 1838ban 2,193,316an utaztak, a bevétel 3,097,830 franc volt. — Magyan tábornok fő hadiszállása Beverlooban van, ő kormányozza a belga löbserget. —

T ö r ö k o r s z á g .

Said bey, M. Ali fia, néhány hónap mulva utazásra induland, a földközi tenger révét meglátogatandó; oldala mellé francia tiszt fog adatni, ki már rég időtül szolgált a basánál 's most a beyt hajóvezérré képezendi; ezen első utazás csupán tengerészeti czéllal történik; visszatérése után Európa országait 's fő városit látogatandja meg az ifju hg; erre ugyan nehezen határozá magát az öreg M. Ali, mert fél, hogy az ifju hgre az európai kellemes hölgyek igen nagy benyomást okozandnak. Sok gondolkozás után talált módot M. Ali, mi által fia szívet megőrizheti a szép európai hölgyek kelezéjétől, 's így egyezését adá az utazásra; mi legyen ez ovószér, még nem tudhatni; de mihelyt értésünkre esik, kötelességünknek tartandjuk azonnali közlését a gondos európai atyakkal, kik talán hasonlag szeretnék fiaik szívet a szép hölgyektől mentesíteni. Egyébiránt az öreg basa félelme nem alaptalan, mert már több példa tanusítja, miszerint fiatal egyiptusiak, kik Európába küldettek, nemcsak európai hölgyet vevének nőül, hanem hitöket is megváltoztattak; különösen az angolnők igen szeretik az egyiptusiakat, kikhez férjhez is mennek, miután a megtérítés rajtok sikerült; a franczianók azonban kevésbbé vakbuzgók 's inkább gondolkoznak férjhezmenésről mint a térítésről.

Gabonaár: Pest, febr. 1sőjén: Tiszta buza 145, 128, 115; — Kétszeres 100, 95, 90; — Rozs 85, 81, 80; — Arpa 72, 68, 63; — Zab 62, 58, 54; — Kukoricza 85, 80, 72 — pesti mérő, váltó garas.

Pénzkelet: Bécs, jan. 30kán: 5 pCtes statuskötelezvény 107³/₈, 4 pCtes 100¹/₂, 3 pCtes 81³/₈; 1820ki 100 frtos kölesön 277³/₈, 1821ki 100 frtos kölesön 157³/₈; bankrészvény 1477¹/₂ frt pgó.

Dunavizállás: Pest, jan. 27ikén 9' 5" 9" — 28dikén 8' 11" 0" — 29ikén 8' 4" 0" — 30án 10' 0" 6" — 31ikén 12' 0" 6" — febr. 1jén 11' 4" 6" — 2kán 10' 8" 9."

Lotto. Buda, jan. 30án 77 21 8 75 31.